

Beslissing

(B)658E/49
5 januari 2018

Beslissing over de wijziging van één van de doelen die Elia System Operator nv in 2018 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie

Artikel 27 van het besluit (Z)141218-CDC-1109/7 van de CREG van 18 december 2014 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie evenals de overeenkomst van 25 juni 2015 tussen de CREG en Elia System Operator nv over de modaliteiten voor de regulering met stimulansen voor Elia System Operator nv in de periode 2016-2019

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJKE BASIS.....	3
2. ANTECEDENTEN.....	4
3. RESULTATEN VAN DE OPENBARE RAADPLEGING.....	4
4. BESLISSING.....	5
4.1. STIMULANS 2018.....	5
BIJLAGE 1	8

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) wijzigt hierna één van de doelen die Elia System Operator nv (hierna: Elia) in 2018 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie.

Naast de inleiding bevat deze beslissing vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de omschrijving van het wettelijk kader dat aan de grondslag ligt van deze beslissing. Het tweede hoofdstuk zet de antecedenten uiteen en het derde hoofdstuk gaat over de resultaten van de raadpleging. Het vierde hoofdstuk omvat de beslissing van de CREG.

Het directiecomité van de CREG keurde deze beslissing goed via schriftelijke procedure op 5 januari 2018.

1. WETTELIJKE BASIS

Artikel 27 van het besluit (Z)141218-CDC-1109/7 van de CREG van 18 december 2014 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie (hierna "de tariefmethodologie") bepaalt het volgende:

"Voor de toekenning van stimulansen naar goeddunken van de CREG wordt er jaarlijks een budget van 2.000.000,00 EUR voorzien. Dat budget zou deels kunnen worden gebruikt voor de ontwikkeling van een stimulans ter bevordering van de afstemming tussen vraag en aanbod. De toewijzing ervan zou gekoppeld kunnen worden aan de uitvoering van de activering van de strategische reserve. Met het oog op de ex ante tariefberekening voorziet de netbeheerder voor elk jaar van de regulatoire periode 2016-2019 ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van 1.000.000,00 EUR als element van zijn totaal inkomen".

Artikel 23 van de tariefmethodologie bepaalt het volgende:

"[...] Onverminderd de bepalingen van Art. 24 tot 28, bepaalt de CREG in samenspraak met de netbeheerder de rubrieken en/of projecten waarop deze stimulansenregeling van toepassing is. De finale modaliteiten ter bepaling van stimulansen, met name hun duur, berekeningswijze, wijze van controle, enz. worden in diezelfde overeenkomst bepaald. Deze overeenkomst wordt tussen de CREG en de netbeheerder gesloten voorafgaand aan de indiening van het tariefvoorstel en wordt op de website van de CREG gepubliceerd. In voorkomend geval wordt het gevolg dat de CREG hieraan geeft, opgenomen in en bekendgemaakt via de tariefbeslissing."

Met toepassing van artikel 23 van de tariefmethodologie heeft de CREG op 25 juni 2015 een overeenkomst met Elia gesloten "over de modaliteiten voor de regulering door middel van stimulansen voor Elia in de periode 2016-2019"¹. Over voormelde stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG bepaalt de overeenkomst het volgende:

"Ten laatste op 30 juni van elk jaar bepaalt de CREG, nadat ze met Elia heeft overlegd, de in het kader van de in deze paragraaf bedoelde stimulans te bereiken doelen voor het volgende jaar. Ze geeft de betrokken bedragen aan en de streefdatum voor de uitvoering. Per doel krijgt Elia het betrokken bedrag toegekend indien het doel op de aangegeven datum (of data) is bereikt."

¹ <http://www.creg.info/pdf/Diversen/accord-Modalit%C3%A9sR%C3%A9gulationIncitativeNL.pdf>

Indien op de aangegeven datum het doel niet is bereikt, ontvangt Elia de stimulans niet. Om het voor Elia gemakkelijker te maken om vooruit te plannen en rekening te houden met projecten waarvan de uitvoeringstermijn meer dan een jaar bedraagt, kan de CREG aan Elia een voorlopige lijst met te bereiken doelen voor de jaren Y+n meedelen, die later geleidelijk wordt aangepast”.

2. ANTECEDENTEN

In haar beslissing (B)658E/45 van 29 juni 2017, heeft de CREG de doelen vastgelegd die Elia in 2018 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie. Tijdens een werkvergadering op 5 december 2017 werden de elementen uit onderhavige beslissing besproken met Elia.

3. RESULTATEN VAN DE OPENBARE RAADPLEGING

Het directiecomité van de CREG heeft over de ontwerpbeslissing 658E/49 van 14 december 2017 gedurende 1 week een openbare raadpleging georganiseerd op haar website.

Aan het einde van deze raadpleging heeft de CREG de reacties van Febeg en Elia ontvangen.

Die hebben betrekking op:

- de gelegenheid om een stimulans aan Elia toe te kennen voor de uitvoering van een taak die ze volgens de wet moet uitvoeren;
- de manier waarop de externe audit wordt gefinancierd en de auditor door Elia wordt aangesteld;
- suggesties om de formulering van de stimulans aan te passen.

De relevantie van de toekenning van dergelijke stimulans motiveert de CREG omdat ze van oordeel is dat het kader dat de energieverdracht mogelijk maakt zo snel mogelijk in werking moet treden.

Wat de externe audit betreft, voorziet artikel 9ter, §3 van de wet uitdrukkelijk een externe controle; het voorziet eveneens dat de kost ervan door het transmissietarief wordt gedragen. Dit houdt dan ook in dat het Elia is, en niet de CREG, die een contract met deze auditor moet afsluiten. Deze procedure betekent geenszins dat de CREG de controlecriteria en -modaliteiten en de bekwaamheid, onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de externe controleur die de audit moet uitvoeren niet zou controleren. De formulering van deze stimulans werd herzien om dit punt te verduidelijken.

De CREG heeft rekening gehouden met de suggesties tot aanpassing van het eerste deel van de stimulans die Elia heeft geformuleerd. Wat het tweede deel van de stimulans over de externe audit daarentegen betreft, mag het lastenboek niet enkel ter informatie worden voorgelegd, maar moet het ter goedkeuring worden voorgelegd, aangezien artikel 8 van de elektriciteitswet de opdracht om de criteria en de modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van flexibiliteitsgegevens van de vraag met een energieverdracht door de netbeheerder vast te leggen aan de CREG toevertrouwt.

Als gevolg van de aanpassingen die Elia aan de voorwaarden voor de toekenning van de stimulans heeft ingediend, zou de toekenning ervan niet meer onderworpen aan de voorwaarde dat de taken door de CREG zijn goedgekeurd, maar enkel aan de voorwaarde dat Elia deze heeft uitgevoerd. Daarom verwerpt de CREG dit voorstel dan ook en herziet ze de formulering om het verband tussen de toekenning van deze stimulans en deze goedkeuring 'aan te scherpen'.

4. BESLISSING

4.1. STIMULANS 2018

Om een afstemming tussen vraag en aanbod te bevorderen en na raadpleging van Elia heeft de CREG, via haar beslissing 658E/45, beslist om de toekenning van de financiële stimulans van € 2.000.000,00 te onderwerpen aan het behalen binnen de deadlines van 7 doelen in de loop van 2018.

In haar beslissing behield de CREG zich het recht voor om, na raadpleging van Elia, het doel betreffende deze stimulansen te wijzigen indien dit noodzakelijk zou zijn als gevolg van gebeurtenissen waarop niet werd geanticipeerd. Deze beslissing gaat over de wijziging van één van deze stimulansen omwille van de hieronder vermelde redenen.

Motivering van de aanpassing:

- Toen de CREG haar beslissing nam, op 29 juni 2017, kon ze niet voorzien dat de wet van 13 juli 2017 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, met het oog op de verbetering van de vraagflexibiliteit en van de opslag van elektriciteit zou worden aangenomen.

Volgens deze wet staan de CREG en Elia in voor het opmaken van het dispositief van de implementatie van de energie-overdracht. Elia moet de regels voor de organisatie van de energieoverdracht aan de CREG voorleggen (cf. art. 19*bis*, §2 van de elektriciteitswet) en de CREG moet de regels opstellen die moeten gevolgd worden inzake de vergoeding van de overgedragen energie, de formule(s) voor de bepaling van de standaardprijs voor de overdracht bepalen, de mechanismen voor de van de aanbieder van flexibiliteitsdiensten te verkrijgen financiële en contractuele garanties bepalen, de formule(s) voor de standaardprijs van de overdracht toepassen indien er geen akkoord bereikt is bij de commerciële onderhandeling tussen de marktspelers en een model opstellen met van toepassing zijnde standaardclausules tussen de aanbieder van flexibiliteitsdiensten en de leverancier ingeval van het ontbreken van een akkoord over de modaliteiten van hun contractuele relatie (cf. art. 19*bis*, §3 tot 5 van de elektriciteitswet).

Voor sommige elementen van het dispositief dat de CREG in het kader van haar nieuwe bevoegdheden heeft opgemaakt is een tussenkomst nodig van de netbeheerder evenals een aanpassing van het ontwerp van regels voor de organisatie van de energieoverdracht en de daarmee verbonden contracten.

- Daarnaast moet de CREG, volgens criteria en modaliteiten vastgesteld door de commissie (cf. art. 23, §2, 2e lid van de elektriciteitswet), de uitoefening controleren van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens die leiden tot een energieoverdracht door de netbeheerder.

- Tot slot vindt de CREG dat de implementatie van de energieoverdracht dringender is dan de analyse van de voorwaarden voor de implementatie van de selectieve afschakeling.

De CREG beslist bijgevolg om, na overleg met Elia en na openbare raadpleging, de volgende stimulans:

4.1.4. Selectieve afschakeling

- *De uitvoering van een technische implementatiestudie in samenwerking met de distributienetbeheerders en dit op basis van een conceptuele nota die de CREG in 2017 bekendmaakte. Die studie omvat in het bijzonder:*
 - *De bepaling van de technische elementen en de nodige aanvaardbaarheidscriteria voor de implementatie van de selectieve afschakeling ;*
 - *De uitwerking van een roadmap voor de implementatie van de selectieve afschakeling op vrijwillige basis in 2019.*
- *Uitvoeringsdatum* : 20 december 2018.

Betrokken bedrag : 0,30 MEUR. De toekenning van dit bedrag is onderworpen aan de uitvoering van de bovenvermelde studie en de aanvaarding door de CREG.

te vervangen door de volgende nieuwe stimulans :

4.1.4. Implementatie van energieoverdracht

- om de energieoverdracht mogelijk te maken, voorleggen van de regels die de energieoverdracht regelen en van de bijhorende documenten op basis van beslissing (B)1677 van de CREG tot uitvoering van artikel 19bis, §§ 3 tot 5, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt,

Uitvoeringsdatum : ten laatste 1 maand nadat de CREG beslissing 1677 neemt tot uitvoering van artikel 19bis, §§ 3 tot 5 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

- het lastenboek met de criteria en modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht door de netbeheerder aan de CREG ter goedkeuring voorleggen, evenals de criteria en selectiemogelijkheden van de externe auditor en opstarten van een offerteaanvraag door Elia voor de aanstelling van een externe auditor op basis van het lastenboek goedgekeurd door de CREG.

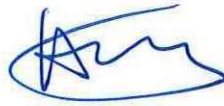
Uitvoeringsdatum : ten laatste tegen 31 december 2018 moet Elia een overeenkomst aangegaan zijn met een externe auditor om, voor het einde van het 1ste semester van 2019, de opdracht bedoeld in het lastenboek betreffende het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens uit te voeren vanaf 2018.

Betrokken bedrag: M€ 0,30. De toekenning van dit bedrag is enerzijds onderworpen aan de goedkeuring van de CREG van de regels die de energieoverdracht organiseren evenals de daarbij horende documenten (voortvloeiend uit haar bevoegdheden) en, anderzijds aan de goedkeuring door de CREG van het lastenboek voorgesteld door Elia en het afsluiten van een overeenkomst in 2018 met een externe auditor die beantwoordt aan dit lastenboek.

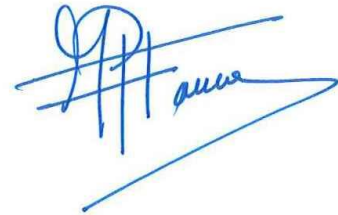
Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Antwoorden op de openbare raadpleging

**CONTRIBUTION DANS LE CADRE DE LA CONSULTATION
PUBLIQUE SUR LE PROJET DE DÉCISION 658E/49 SUR LA
MODIFICATION D'UN DES OBJECTIFS À ATTEINDRE PAR ELIA EN
2018 DANS LE CADRE DE L'INCITANT LAISSÉ À LA DISCRÉTION
DE LA CREG VISÉ À L'ARTICLE 27 DE LA MÉTHODOLOGIE
TARIFAIRE**

Elia System Operator

20/12/2017

CONTRIBUTION

Avant tout, Elia System Operator (ci-après Elia) tient à remercier la CREG de l'opportunité de pouvoir répondre à son Projet de décision 658E/49 sur la modification d'un des objectifs à atteindre par Elia en 2018 dans le cadre de l'incitant laissé à la discrétion de la CREG visé à l'article 27 de la Méthodologie tarifaire.

De façon préliminaire, Elia entend également souligner que l'analyse sous-tendant la présente contribution a été établie sur base du projet de décision (B)1677 portant exécution de l'article 19bis, §§3 à 5 de la loi Electricité tel qu'il a été porté à la connaissance d'Elia par la CREG dans le cadre de la consultation publique restreinte initiée par celle-ci. Sans préjudice des commentaires qu'Elia a apportés dans le cadre de cette consultation publique restreinte, Elia part du postulat que la décision finale que la CREG prendra en cette matière conservera l'économie générale des intentions de la CREG reprise dans son projet de décision.

Ceci étant, les commentaires d'Elia portent tant sur la première partie de l'incitant que sur la seconde. Pour la facilité de lecture, nous distinguerons ces deux parties :

Partie 1 : Règles de ToE sur base de la décision 1677 à venir

- La CREG propose de conditionner l'octroi (d'une partie) de l'incitant à « l'adaptation » des règles organisant le transfert d'énergie avant une certaine échéance.
 - Elia propose de viser la « soumission » de règles, plutôt que l'« adaptation ».
 - En effet, l'adaptation des règles requiert une décision d'approbation par la CREG. Elia considère que les incitants qui la ciblent doivent porter sur des actions dont elle a la maîtrise. En l'espèce, Elia n'est pas en mesure d'assurer une approbation par la CREG de règles dans un délai déterminé. Elia peut par contre comprendre qu'un incitant lui soit mis pour l'inciter à soumettre des règles à l'approbation de la CREG dans un certain délai.

- La CREG demande à Elia de faire évoluer les règles d'ici au 10 avril 2018, tout en conditionnant le respect de cette échéance au fait que la CREG ait elle-même adopté sa décision finale 1677 au plus tard le 15 février 2018.
 - Au vu du commentaire qui précède (l'incitant doit viser un acte à poser par Elia et non une décision à prendre par la CREG), et pour éviter l'incertitude – sur le résultat de l'incitant pesant sur Elia – qui résulterait d'un retard éventuel dans la prise de décision annoncée, Elia propose que l'incitant cible d'avantage le temps dont Elia va disposer pour soumettre des règles revues en fonction de la date d'adoption réelle de la décision 1677 à prendre par la CREG.
 - Au vu du contexte spécifique entourant cette question, Elia propose que l'incitant soit établi de telle manière à donner un mois à Elia pour qu'à dater de la prise de décision finale par la CREG, Elia :
 - Prenne connaissance de la décision finale
 - Analyse son contenu, apprécie la manière dont les règles de ToE doivent être adaptées, prépare un projet de règles sur cette base
 - Soumette ce projet à consultation publique (*)
 - Traite les contributions et adapte, le cas échéant, les règles initiales.
 - Soumette à l'approbation de la CREG des règles tenant compte de sa décision, adaptée le cas échéant sur base de la consultation publique

(*) Elia attire l'attention de la CREG sur le fait que la consultation publique visée dans ce cadre ne saurait avoir une durée que de 15 jours (et non un mois, comme à l'accoutumée)

pour pouvoir tenir des délais relativement courts entre la réception du projet de décision et la soumission de nouvelles règles ToE tenant compte de cette décision.

Partie 2 : Contrôle de l'activité de gestionnaire de données de flexibilité

- La CREG propose d'inciter Elia à soumettre à la CREG un cahier des charges reprenant les critères et modalités de l'activité de gestion des données de flexibilité de la demande impliquant un transfert d'énergie et le lancement d'un appel d'offre en vue de la désignation par Elia d'un auditeur externe.
 - Avant tout, il n'est pas clair pour Elia si la « soumission » visée vise une demande d'approbation – ou non – dudit cahier de charge.
 - Dans l'affirmative, Elia peut entendre cette demande. Toutefois, Elia ne peut alors plus accepter que la CREG fixe d'autres actions à respecter (désignation d'un auditeur et « opérationnalisation » de ces tâches) à l'issue de cette première échéance. Ce faisant, la CREG ferait dépendre le résultat de l'incitant d'Elia du temps qu'elle-même prendrait pour approuver le cas échéant ce cahier de charge, faisant ainsi dépendre le résultat de l'incitant d'un élément sur lequel Elia n'a pas de contrôle.
 - Dans la négative, Elia propose de préciser explicitement qu'il s'agit d'une soumission « pour information » pour différencier la soumission de ce cahier de charge de la soumission des règles de ToE visée dans la partie 1.
 - En outre, Elia recommande de clarifier l'expression « contractualisation opérationnelle », dont Elia ne perçoit pas suffisamment clairement ce qu'elle implique. Elia propose d'adapter la formulation de l'incitant de telle manière à ce qu'Elia ait désigné au plus tard le 31 décembre 2018 un auditeur externe, sur base du cahier de charges soumis à la CREG, dont la mission sera de réaliser – pour la première fois – un rapport portant sur l'année 2018 (de telle manière à viser des années calendriers) au plus tard pour la fin du premier semestre 2019.

Ci-dessous, la CREG trouvera, pour sa facilité, une proposition de descriptif de l'incitant relatif à la mise en œuvre du transfert d'énergie, établie au départ du projet préparé par la CREG et établi de manière à visualiser les adaptations apportées par Elia et justifiée dans les paragraphes qui précèdent.

Pour terminer sa contribution, Elia entend mentionner que les incitants proposés par la CREG ne sont pas neutres du point de vue des coûts à couvrir. Certes, la réalisation des tâches visées par la future décision 1677 ne devrait pas requérir une charge de travail pouvant se matérialiser par des ressources IT ou humaines significatives, pour autant que les tâches attendues demeurent celles prévues dans le projet de décision tel qu'il nous a été soumis dans le cadre de la consultation restreinte et pour autant qu'elles tiennent compte des commentaires qu'Elia a apportés dans le cadre de cette consultation publique restreinte.

Pour ce qui a trait de l'audit externe, Elia n'a pas d'idée quant à l'ordre de grandeur que ce coût nouveau peut représenter pour l'exécution de cette nouvelle tâche, qui n'a pas été prise en compte dans le cadre de la Proposition tarifaire. Si la matérialité de cette prestation devait s'avérer significative, Elia se permettrait de revenir vers la CREG pour déterminer le meilleur moyen de couvrir cet élément.

REFORMULATION DE L'INCITANT PROPOSÉ

4.1.4. Mise en œuvre du transfert d'énergie

- ~~adaptation~~ **soumission** des règles organisant le transfert d'énergie et des documents y afférents sur la base de décision de la CREG (B)1677 portant exécution de l'article 19bis, §§ 3 à 5, de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, en vue de rendre possible le transfert d'énergie.

Date de réalisation : ~~au plus tard 10 avril 2018 (conditionné à la prise par la CREG de sa décision 1677 au plus tard le 15 février 2018),~~ **au plus tard 1 mois après la prise par la CREG de sa décision 1677 portant exécution de l'article 19bis, §§ 3 à 5, de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, en vue de rendre possible le transfert d'énergie.**

- ~~après~~ **soumission pour information** à la CREG du cahier des charges reprenant les critères et modalités du contrôle de l'activité de gestion des données de flexibilité de la demande impliquant un transfert d'énergie exercée par le gestionnaire du réseau et **lancement d'un appel d'offre par ELIA** en vue de la **désignation par Elia d'un auditeur externe opérationnel en 2018 sur base du cahier des charges soumise à la CREG**

Date de réalisation : **31 décembre 2018, ELIA doit avoir contracté un auditeur externe pour exécuter avant la fin du 1^{ier} semestre 2019 la mission visée au cahier de charges portant de sur l'année 2018.**

Montant associé : 0,30 MEUR. **L'octroi de ce montant est subordonné à la réalisation par Elia des tâches citées ci-dessus endéans les dates de réalisation identifiées d'une part à l'approbation par la CREG des règles organisant le transfert d'énergie ainsi que des documents y afférent (relevant de ses compétences) et, d'autre part, à la contractualisation d'un auditeur externe opérationnel en 2018.**

* *

*

FEBEG wenst niettemin een aantal kanttekeningen te plaatsen bij het concrete voorstel van de CREG om Elia te vragen een aanbesteding uit te schrijven om een externe auditor aan te stellen:

- het is niet de bevoegdheid van de CREG om de activiteiten van Elia te monitoren en te controleren;
- door Elia een externe auditor te laten aanstellen wordt de monitoring en controle op de activiteiten van Elia gefinancierd via de tarieven terwijl dit eigenlijk met de eigen middelen van de CREG zou moeten gebeuren;
- een externe auditor die door Elia wordt aangeduid en gefinancierd biedt niet dezelfde waarborgen op het vlak van onafhankelijkheid en neutraliteit als de CREG waarvan de onafhankelijkheid en neutraliteit bij wet gegarandeerd wordt.
